

ството — не е нѣщо случайно, нито е изкуствено подгответо, както би били наклонни може би да го тълкуватъ самите студенти; той се корени въ самото естество на работата, въ новия характеръ на борбата и най-вече въ новите, прѣновите средства, съ които си послужиха студентите. Тия средства бѣха и си оставатъ недостойни за студенти и непозволени дори за случаи, когато би се касаяло за права много по-священи отъ правото да се отсятствува и да се образуватъ партийни клубове и дружества... И ако тѣ прибѣгнаха до тия средства безъ да почувствуватъ недостойното въ тѣхъ, това ний не можемъ си обясни иначъ, освѣнъ като просто слѣдствие, отъ една страна, на общото за цѣлата наша училищна младежъ недовѣрие и неуважение къмъ учителя и наставника, а отъ друга — съ специалната психология на момента — душевното пиянство на студентите, тѣхното „колективно обезумяване“...

Да потърсимъ причините на движението, както и да освѣтлимъ ядката на самия въпросъ, т. е. на идеите, въ име на които се поведе тая безполезна и неразумна и безцѣлна борба — е задачата на тия размишления. Случаятъ, който ме лиши отъ удоволствието да изпитамъ на своята кожа студентската обструкция отъ 30 мартъ; вториятъ случай, — самото ми положение въ Университета, положение на човѣкъ, който нѣма и не желае да има никакви други права освѣнъ ония, които дава аудиторията, — положение, което ме е запазило отъ всѣкакви външни (често по-силни и отъ вѫтрѣшните) връзки съ Училището и на което